

# TEKNOLOJİ TABANLI KALKINMA İÇİN;

- A1 - **FİNANSMANA ERİŞİM YOLLARI**
- A2- **EKSİKLERİMİZ**
- B - **ÖNERİLERİMİZ**





[www.sistemglobal.com.tr](http://www.sistemglobal.com.tr)

## Teknoloji Tabanlı Kalkınma İçin;

### - A1 Finansmana Erişim Yolları

- Türkiye'de Start-Up, Girişim ve KOBİ Ekosistemi
- Start-Up, Girişim & KOBİ'lerin Süreç Tanımlamaları
- Fonlama Sistemlerinin Sistematik Sıralaması
- Fikirden Globalleşmeye Olması Gereken Süreç & Fonlama Sistemleri
- Fikirden Globalleşmeye Ülke Ekosistemindeki Mevcut Durum & Fonlama Sistemleri

### - A2 Eksiklerimiz

- Fonlama Sistemlerindeki Eksiklerimiz

### - B Önerilerimiz

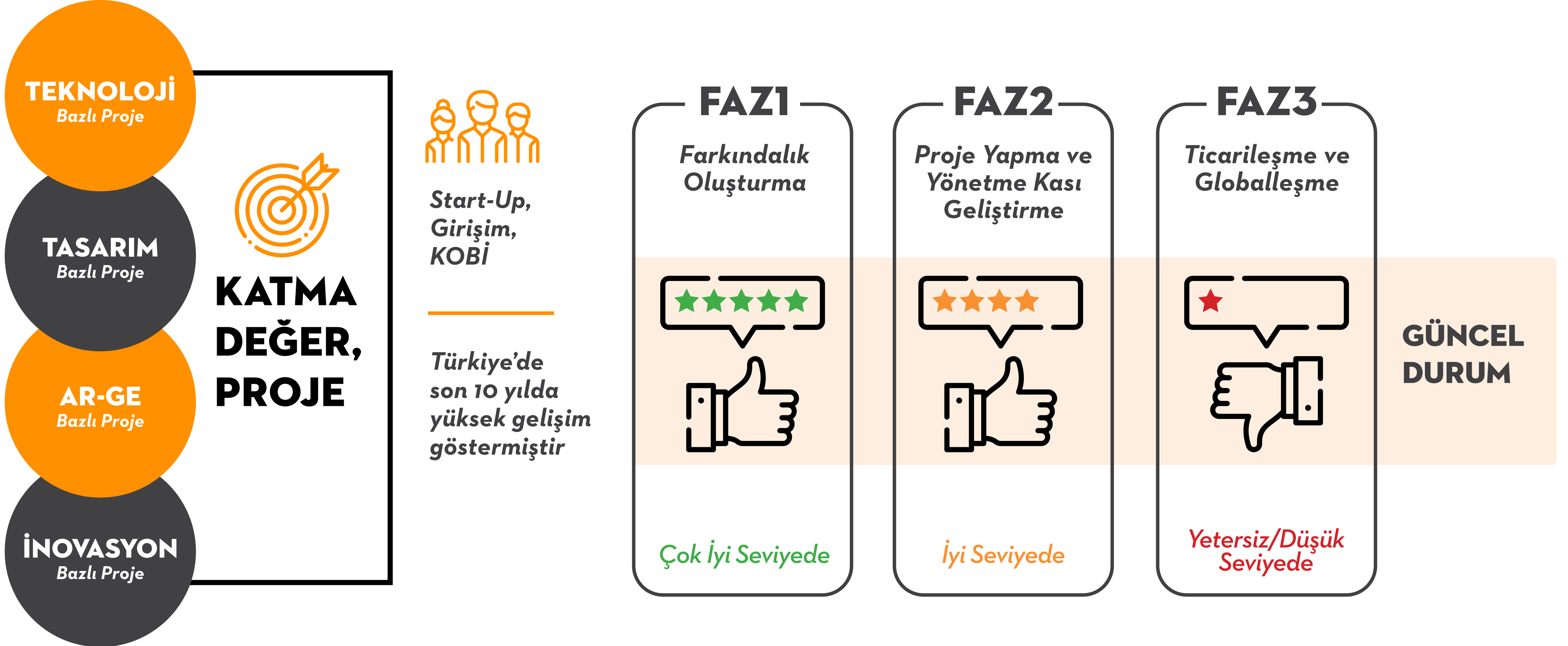
- Finansman ve Teşvik Ekosistemindeki Mevcut Durum ve Önerilerimiz
- Makro Bakış
- Teknopark Sermaye Ortaklığı
- GSYF (Girişim Sermayesi Yatırım Fonu)
- Melek Yatırımcılık
- Şirket Birleşmeleri
- A.Ş. Hisse Alım ve Satım İşlemleri
- **Kitlese Fonlama**

Yeni  
Önerilerimiz

- Yurt Dışı Fonlar
- Patent Fonları

# Türkiye'de Start-Up, Girişim & KOBİ Ekosistemi

## Proje Bazlı Gelişim & Katma Değer Üretme Yol Haritası



# Start-Up, Girişim & KOBİ'lerin Süreç Tanımlamaları



Fikir

***İş fikrinin olgunlaşmaya başladığı, firmanın doğuş evresine geçebilmek için gereken ilk yatırım harcamalarının yapıldığı evredir.***



Firma Doğuşu

***İşin, fikirden resmi olarak bir firmaya dönüştüğü evredir. Sonrasında gelişecek evreler için finansal ve stratejik planlamaların, ürün geliştirme çalışmalarının bu evrede oluşturulması gerekmektedir.***



Gelişim

***Gelişim evresi, firmalar için bir dönüm noktası kabul edilebilir. Bu evrede sağlanacak doğru yatırım ve destekler sonucunda firma ticarileşme adımına geçiş sağlayabilecektir.***



Ticarileşme

***Firmanın hem yönetim hem de ürünleşme anlamında ticari boyutlara ulaştığı evredir. Eğer gerekli/doğru yatırım ve destekler ile firma gerçek anlamda ticarileşebilir ise globalleşme adımına geçiş sağlayabilecektir.***



Globalleşme

***Bu evrede, özellikle büyük ölçekli yatırım ve desteklerin sağlanması beklenmektedir. Ticarileşme olgunluğuna erişmiş firmaların bir sonraki adımı/hedefi global düzeyde de ticarileşebilmektir.***

## Fonlama Sistemlerinin Sistemik Sıralaması

# FINANSMAN



Aile Fonlama,  
Arkadaş Fonlama

Kitlese Fonlama

Ulusal Hibe,  
Fon & Projeler

Melek Yatırımcı

Fonlar (VC, PE)

GSYF








Yatırım Bankacılığı

**Fikirden globalleşmeye, firmaların ihtiyaç duyduğu fonlama sistemleri yandaki şablonda sistemik olarak yer almaktadır.**








**Bir sonraki adımda ise fikirden globalleşmeye giden süreçte fonlama sistemlerinin 'olması gereken versiyonu' ve 'ülke ekosistemindeki mevcut durum' karşılaştırmalı olarak yer almaktadır.**

# Fikirden Globalleşmeye **OLMASI GEREKEN SÜREÇ** & Fonlama Sistemleri

## FINANSMAN




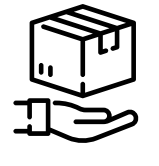
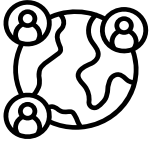

 Fikir	 Firma Doğuşu	 Gelişim	 Ticarileşme	 Globalleşme	 Halka Arz	
✓ Aile Fonlama, Arkadaş Fonlama	✓ Aile Fonlama, Arkadaş Fonlama	X	X	X	✓ Aile Fonlama, Arkadaş Fonlama	Aile Fonlama, Arkadaş Fonlama
✓ Kitlesele Fonlama	✓ Kitlesele Fonlama	X	X	X	✓ Kitlesele Fonlama	Kitlesele Fonlama
✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	Ulusal Hibe, Fon & Projeler
Melek Yatırımcı (AZ)	✓ Melek Yatırımcı	✓ Melek Yatırımcı	Melek Yatırımcı (AZ)	X	✓ Melek Yatırımcı	Melek Yatırımcı
X	Fonlar (VC,PE) (AZ)	✓ Fonlar (VC,PE)	✓ Fonlar (VC,PE)	✓ Fonlar (VC,PE)	✓ Fonlar (VC,PE)	Fonlar (VC, PE)
X	GSYF (AZ)	✓ GSYF	✓ GSYF	✓ GSYF	✓ GSYF	GSYF
X	X	X	Yatırım Bankacılığı (ÇOK AZ, Sektör Bazlı)	✓ Yatırım Bankacılığı	✓ Yatırım Bankacılığı	Yatırım Bankacılığı

# Fikirden Globalleşmeye **ÜLKE EKOSİSTEMİNDEKİ MEVCUT DURUM** & Fonlama Sistemleri

 Fikir	 Firma Doğuşu	 Gelişim	 Ticarileşme	 Globalleşme	 Halka Arz	
✓ Aile Fonlama, Arkadaş Fonlama	✓ Aile Fonlama, Arkadaş Fonlama	X	X	X	✓ Aile Fonlama, Arkadaş Fonlama	Aile Fonlama, Arkadaş Fonlama
Kitleysel Fonlama YOK	✓ Kitleysel Fonlama	X	X	X	✓ Kitleysel Fonlama	Kitleysel Fonlama
✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	✓ Ulusal Hibe, Fon & Projeler	Ulusal Hibe, Fon & Projeler
Melek Yatırımcı ÇOK AZ	Melek Yatırımcı AZ	Melek Yatırımcı AZ	Melek Yatırımcı AZ	Melek Yatırımcı AZ	✓ Melek Yatırımcı	Melek Yatırımcı
X	Fonlar (VC, PE) ÇOK AZ	Fonlar (VC, PE) AZ	✓ Fonlar (VC,PE)	✓ Fonlar (VC,PE)	✓ Fonlar (VC,PE)	Fonlar (VC, PE)
X	GSYF YOK	GSYF ÇOK AZ	GSYF AZ	GSYF AZ	GSYF ÇOK AZ	GSYF
X	X	X	Yatırım Bankacılığı YOK	Yatırım Bankacılığı YOK	Yatırım Bankacılığı YOK	Yatırım Bankacılığı



## Fikirden Globalleşmeye Fonlama Sistemlerindeki Eksiklerimiz

	AZ	ÇOK AZ	YOK
 <b>Fikir</b>		<b>Melek Yatırımcı</b>	<b>Kitleseel Fonlama</b>
 <b>Firma Doğuşu</b>	<b>Melek Yatırımcı</b>	<b>Fonlar(VC,PE)</b>	<b>GSYF</b>
 <b>Gelişim</b>	<b>Melek Yatırımcı, Fonlar (VC,PE)</b>	<b>GSYF</b>	
 <b>Ticarileşme</b>	<b>Melek Yatırımcı, GSYF</b>		<b>Yatırım Bankacılığı</b>
 <b>Globalleşme</b>	<b>Melek Yatırımcı, GSYF</b>		<b>Yatırım Bankacılığı</b>
 <b>Halka Arz</b>		<b>GSYF</b>	<b>Yatırım Bankacılığı</b>

Tabloda gördüğümüz kutucuklar içindeki fon kaynakları, ülkemizdeki mevcut durumun eksiklerini gösterirken; Fon & GSYF'lerin var olmalarına rağmen sayılarının yetersiz kaldığını, Yatırım Bankacılığı'nın ise aktif olarak fonlama ekosisteminde yer almadığını, bununla birlikte Kitleseel Fonlama sisteminin de mevzuat olarak doğduğu ama henüz yürümeye başlamadığını üzülererek görmekteyiz.

---

**TEKNOLOJİ TABANLI BÜYÜME YOLCULUĞUMUZDA  
GİRİŞİMCİLERİN VE KOBİ'LERİN FİNANSMANA ERİŞİMİ İÇİN  
TEŞVİK DESTEK SİSTEMLERİNDE REVİZE  
B- ÖNERİLERİMİZ**



# **GİRİŞİMCİ VE KOBİ'LERİN FİNANSMANA ERİŞİM YOLCULUĞUNU HEM KISALTMAK HEM DE SÜRDÜRÜLEBİLİR KILMAK İÇİN, TEŞVİK EKOSİSTEMİNİN MEVCUT DURUM ANALİZİ VE ÖNERİLERİMİZ:**

*Türkiye'de Fonlama Sistemlerinin iyileştirilebilmesi için fon ekosistemine yönelik farkındalık arttırıcı çalışmalar ve düzenlemeler yapılmalıdır.*

*Bu düzenlemelerin başında da teşvik ekosisteminde yapılacak yenilikler gelmelidir. Ülkemizde teşvik ekosistemi var olmakla beraber yetersiz seviyede kalmaktadır.*

- ✓ Ekosistemdeki Fon ve GSYF'lerin sayılarının artması için bu sistemlere sağlanan istisnalar ve teşviklerin genişletilmesi gerekmektedir.
- ✓ Teknopark firmalarının fon ihtiyaçlarına yönelik istisnalar hem çoğaltılmalı hem de kapsamı genişletilmeli; böylece halihazırda katma değer yaratan bu oluşumların gelişimi hızlandırılmalıdır.
- ✓ Melek Yatırımcılık ile ilgili şartlar kolaylaştırılmalı, özendiriciliği ve bilinirliği arttırılacak şekilde istisnaların kapsamı düzenlenmelidir.
- ✓ Yabancı fonların ülkemiz ekosistemine katılması sırasındaki prosedürler azaltılmalı ve yeni teşvik sistemleri oluşturulmalıdır.
- ✓ Global dünyada günden güne önem kazanan; kitlese fonlama, Ar-Ge, patent vb. konularda da fon ihtiyacına yönelik sistemler oluşturulmalı ve hızlı bir şekilde uygulamaya geçirilmelidir.

# Türkiye'de Teşvik Ekosistemi Mevcut Durum Analizi ve Önerilerimiz

## MAKRO BAKIŞ

**A**  
**Teknopark  
Sermaye Ortaklığı**



**Önerimiz**

Yatırımcılar için  
daha özendirici  
sistemler  
geliştirilmeli

**B**  
**GSYF  
Girişim Sermayesi  
Yatırım Fonu**



**Önerimiz**

GSYF'lere  
girişin şartları  
kolaylaştırılarak  
sayıları  
arttırılmalı

**C**  
**Melek  
Yatırımcılık**



**Önerimiz**

Ücret geliri  
elde eden  
profesyonellere  
de melek  
yatırımcılık kapısı  
aralanmalı

**D**  
**Şirket  
Birleşmeleri**



**Önerimiz**

Şirket  
birleşmeleri  
teşvik edilmeli

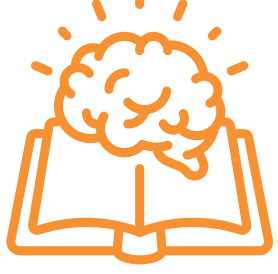
**E**  
**A.Ş. Hisse Alım ve  
Satım İşlemleri**



**Önerimiz**

Teknoloji, katma  
değerli üretim  
vb. sektörlere  
yapılan yatırımların  
avantajları  
genişletilmeli

**F**  
**EKOSİSTEME  
DEĞER  
KATAN YENİ  
ÖNERİLERİMİZ**



## A.1 Mevcut Durum

Yatırımcılar için Teknoparklarda yer alan firmalara yatırım yapıldığında bazı istisnalar uygulanmaktadır.

Fakat,  
bu istisnaların çerçevesi oldukça dardır.

## Neden Önemli?

Teknoparklarımızda birçok katma değerli (Teknoloji, İnovasyon, Ar-Ge, Tasarım) üretim yapan firmamız bulunmaktadır. Bu firmalar doğru yatırımcılarla globalleşmeye giden süreçlerini tamamlayabilecektir. Bu noktada yatırımcılara daha cazip ve özendirici istisnalar sunulmalıdır.

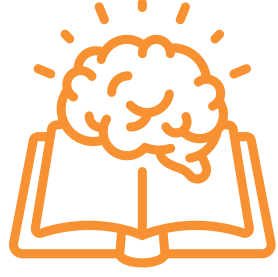


## A.2 Sistem Global Önerimiz



Yatırımcılar için daha özendirici sistemler geliştirmek adına istisnaların, oran ve tutar sınırlaması kaldırılmalıdır. Vergi indirim oranları; beyan edilen gelir için %25'e özsermaye için %50'ye çıkartılmalıdır.

Kurum kazancının veya beyan edilen gelirin %10'unu ve özsermayenin %20'sini aşmamak üzere kurumlar vergisinden indirim (indirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 TL'yi aşamaz)



## B.1 Mevcut Durum

GSYF'ler, girişimci firmalara yatırım yaptığında vergi indiriminden faydalanabilmektedir.

Fakat, Sistemde; yatırıma özendiricilikten ziyade karar verilmiş yatırımlar için sınırlı kapsamlar yer almaktadır.

## Neden Önemli?

Fikirden globalleşmeye giden süreçteki fonlama sistemlerini, ülkesel olarak ideal olana yaklaştırmak adına özellikle bu konuda inovatif, özendirici ve farkındalık arttırıcı sistemler geliştirdiğimizde GSYF'lerin sayısı artacak ve böylece ekosistemde daha çok yer alabileceklerdir. GSYF'ler ekosistemde yer aldıkça firmalar; gelişecek, ticarileşecek, globalleşecek ve en sonunda halka arz olabileceklerdir!



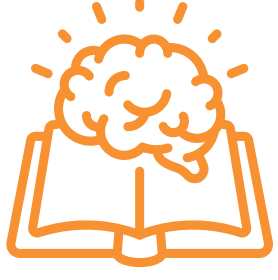
## B.2 Sistem Global Önerimiz



Mevcut teşvik kapsamı genişletilmeli, yeni yatırımlar için özendirici ve teşvik edici hale getirilmelidir. Vergi indirim oranları; beyan edilen gelir için %30'a, özsermaye için %50'ye yükseltilmelidir.

Ayrıca GSYF'lerin, TGB ya da kamu destekli projesi olan firmalara yatırım yapması halinde bu yatırımcılardan elde edilen fon geliri, GSYF'den hisse/fon payı satış kazancı elde eden şirketler için oran ve süreden bağımsız Kurumlar Vergisi istisnasına tabi olmalıdır.

Fon kurum kazancının veya beyan edilen gelirin %10'unu ve özsermayenin %20'sini geçemez ve sadece bilanço usulüne göre defter tutan mükellefler yararlanabilir.



## C.1 Mevcut Durum

Melek Yatırımcılık konusunda belli kurallar ve sınırlamalar yer almaktadır.



## C.2 Sistem Global Önerimiz



Ekosistem, hem girişimciler hem de yatırımcılar için daha cazip hale getirilmelidir. Böylece firmalar; doğuş ve gelişim evrelerinde Melek Yatırımcılar ile daha çok buluşma imkanı kazanacaktır.

Sadece yıllık gelir vergisi veren kısıtlı sayıda bireysel katılımcıların değil, ücret geliri elde eden profesyonellerin de ücret gelir vergilerinden melek yatırımcılık kapsamında vergi indirimi getirilmelidir.

Sadece yıllık 1 milyon TL matrah vergi teşviki kapsamına girmekte olup, ücretli çalışan gelir vergisi mükellefleri teşvikten yararlanamamaktadır.

## Neden Önemli?

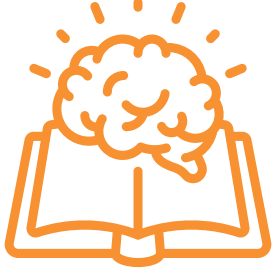
Fikirden globalleşmeye giden süreçte, firma doğuşu ve gelişim evrelerinde Melek Yatırımcıların varlığı çok önemlidir. Bu noktada hem istisnalar ve kapsam hem de Melek Yatırımcı Lisansı'na (BKY) dair şartlar özendirici hale getirilmelidir.



# D

## Şirket Birleşmeleri

### ŞİRKET BİRLEŞMELERİ



### D.1 Mevcut Durum

Birleşmelerde, şirketlerin türü ile ilgili sınırlamalar bulunmaktadır.



### D.2 Sistem Global Önerimiz



KOBİ birleşmeleri vergi indirim oranları hızla belirlenmeli. KOBİ'lerden birinin Ar-Ge/Teknoloji sektöründen olması halinde arttırılmış vergi indirim oranı ve ihracat artışı oluşması halinde yine artış oranına göre yükseltilmiş indirim oranı uygulanabilir.

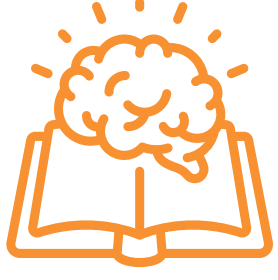
Ayrıca indirim süreleri bu özel alanlarda 5 yıl olarak dikkate alınmalı ve taraflardan birinin KOBİ olması yeterli olmalı. Buna benzer KOBİ birleşmeleri ekstra teşvik edilmelidir.

KOBİ'lerin, birleşme tarihinde sona eren hesap döneminde, münhasıran üretim faaliyetinden elde ettiği kazançları ile bu kapsamda birleşen kurumun birleşme işleminin gerçekleştiği hesap dönemi dahil olmak üzere üç hesap döneminde münhasıran üretim faaliyetinden elde ettiği kazançlarına uygulanmak üzere kurumlar vergisi oranını %75'e kadar indirimli uygulanabilmektedir.

### Neden Önemli?

Şirket birleşmeleri, ekonomik kalkınmamıza doğrudan olumlu etki yapacak bir konudur. Bu noktada başarılı örneklerin çoğaltılması için özendiricilik ve teşvikler de arttırılmalıdır. Şirketler, neden ve nasıl birleşmeleri gerektiği konusunda bilgilendirilmeli ve teşvik edilmelidir.

## A.Ş. Hisse Alım ve Satım İşlemleri



### E.1 Mevcut Durum

Hisse senetlerinin satış karına uygulanacak vergi teşvikinde tarihsel ve rüçhan hakkı ile ilgili sınırlamalar bulunmaktadır.



### E.2 Sistem Global Önerimiz



Anonim şirketlerin, hisse sahibi başka bir anonim şirket tarafından hisse satış karlarının; karı elde eden anonim şirkette kalması ve/veya yeni yatırımlarda kullanılması durumunda orandan bağımsız vergi istisnası uygulanmalı.

Uygulanacak istisna kapsamında karın 5 yıl içinde gerçek kişi ortaklara ve yabancı ortaklara dağıtılmaması, bu fonun ülkemizdeki ekonomi içinde kalması vb. şartlar aranabilir.

## Neden Önemli?

Hisse senetlerinin, iktisap tarihi ve usulü önemlidir.

Firmalar gelişirken, globalleşirken stratejik ortaklıklara ihtiyaç duymaktadır. Bu noktada doğru kararlar alınabilmesi ve gelişim sağlanabilmesi için teşvik edici sistemler geliştirilmelidir.



*Yeni Önerilerimiz*

## Neden Önemli?

*Kitlese Fonlama Sistemlerinin, mevzuatsal olarak hayata gözlerini açtığını fakat hala uygulamaya alınmadığını görmekteyiz.*

*Kitlese Fonlama Sistemleri ülkemizde hızla hayata geçirilmeli ve ekosistemimizdeki yerini almalıdır.*

*Ayrıca, Kitlese Fonlama Sisteminde yatırımcı olarak fon alacak profesyonellerin fon yatırım tutarlarının ilgili yıl ücretlerinden ödenen gelir vergisinden indirilmesinin önü açılmalıdır.*



## Neden Önemli?

*Fonlama ve teşvik ekosisteminde, Fon ve GSYF'lerimiz ne kadar önemli ise yurt dışı fonlarının da ekosistemimize kazandırılması bir o kadar önemlidir.*

*Ekonomik ve sürdürülebilir kalkınmamız için yurt dışı fonlarının, ülkemize gelmesine yönelik özendirici sistemler geliştirmeliyiz.*



## Neden Önemli?

*Patent konusunda farkındalık artırıcı çalışmalar yapılarak Patent Fonları kurulmalı, devamında ise teşvik ve istisnalar geliştirilmelidir.*





- ✓ *Teknoloji tabanlı kalkınma için girişimcilerin ve KOBİ'lerin doğru zamanda doğru mekanizmalar ile FİNANSMANA erişebilmesi çok önemlidir.*
- ✓ *Bu fonlama, sadece devlet tarafından doğrudan yapılmamalı, özel sektör ve bireysel tasarruf sahipleri bu yöndeki yatırımlara ekstra özendirilmelidir.*
- ✓ *Tüm bunlar, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi için önemlidir.*

[www.sistemglobal.com.tr](http://www.sistemglobal.com.tr) | [info@sistemglobal.com.tr](mailto:info@sistemglobal.com.tr)